

Simone Radačičová
simone.radacicova@hn.cz

Vlna solidarity opadá, ale nevzdáváme to. Sousedé z Tábora pomáhají Ukrajině

Podnikatel Vasyľ Yurkiv poslední tři měsíce žije hlavně válkou na rodné Ukrajině a moc důvodů k radosti nemá. Jedním z nich bylo nedávné vítězství folkrockové hudební skupiny Kalush Orchestra z Ukrajiny v soutěži Eurovize. Sám totiž pochází z vesnice, která leží kousek od západoukrajinského města Kaluš, které dalo vítězné kapele jméno.

„Zrovna jsem se vrátil z hranic, kam jsem odvážel hmotnou pomoc a auta. Soutěž jsem sledoval jen chvíli, pak jsem šel spát. Moje dcera se dívala sama. Hned ráno mi řekla, že jsme vyhráli,“ vypráví Yurkiv. Do Česka přišel už před 25 lety a nyní žije a podniká v jihočeském Táboře, kde také vychovává pět dětí. „Moc jsem ale úspěch v Eurovizi neoslavoval, mám teď hodně práce. Pro nás je to spíš symbolické vítězství, jsem hrdý na svůj národ,“ dodává. Vzápětí mu zvoní telefon a na chvíli odbíhá vyřídit nutný hovor.

Jeho malá stavební firma zaměstnává na 20 lidí a věnuje se výstavbě rodinných domů či výkopovým pracím. V posledních týdnech se ale pětáctičlenný Yurkiv věnuje také organizování pomoci pro rodnou zemi, napadenou ruskými vojsky, a krajanů, kteří na jih Čech uprchli před válkou. Pomáhá vybírat různé zboží od potravin po jídlo pro psy a kočky, shání vybavení pro vojáky nebo má na starosti opravy aut, která míří na Ukrajinu. Sám tam také jezdí. „Cestou potkááte kolony aut, která vezou kontejnery s vojenskou technikou a zbraně. Ten pocit... To se snad ani nedá popsat,“ říká pohnutým hlasem a na chvíli se zarazí. „Skoro se nemůžete nadechnout,“ říká a ukazuje si na hrud. „Protože víte, že ty zbraně budou zabíjet. Ani si to nemohu představit,“ dodává.

Yurkivovi pomáhá také Kateřina Tichá se svým manželem Michalem, majitelé marketingové agentury Zest Brand. A společně řídí projekt Pomoc Ukrajině Tábor.

Když se sousedi dají dohromady

Manželé začali spolupracovat s Yurkivem tak trochu náhodou. „Jsem sousedi. Vasyľ koupil vedle nás dům, kde ještě nebydlí a opravuje ho. Všimli jsme si na sociálních sítích, že hned po ruském útoku na Ukrajinu začal organizovat pomoc. Nasedli jsme do auta a odvezli jsme mu věci, které jsme měli,“ vypráví Tichá. „Byl to hrozně emotivní moment pro všechny. Když jsme tam přijeli, tak všichni brečeli. Byl to hrozně silný zážitek. A tím to všechno začalo.“

Společně vytvořili zmíněný projekt, který zastřešuje pomoc Tábora jak pro ukrajinské běžence v Česku, tak především přímo lidem na Ukrajině. „Kdyby nebylo jich, tak bychom se nikdy nedostali tak daleko. Je to jejich zásluha,“ říká Yurkiv na adresu manželů Tichých.

Yurkiv se zasadil o to, aby pomoc mířila zejména na západ Ukrajiny, odkud sám pochází, tedy do oblasti zhruba u 230tisícového města Ivano-Frankivsk. Odtud ji mohou Ukrajinci distribuovat dál, a to až na válečnou frontu. „Je to ale velmi nebezpečné, musí se projet až 50 kontrolních stanic. Pomoc se rozdává přímo na frontě. Jedno auto se vždy vrací zpět do Ivano-frankivské oblasti, kam odváží vojáky, kteří

si potřebují odpočinout,“ vysvětluje. Yurkiv nepomáhá poprvé. Má již zkušenosti z nedávných let, protože na Ukrajinu začal dovážet pomoc už v roce 2014, kdy Rusko anektovalo Krym.

Na začátku války se v Táboře, stejně jako jinde v Česku, zvedla obrovská chuť pomáhat. „Ze začátku nám lidé darovali i naftu v kanystru,“ vypráví Yurkiv.

Výrazně pomohly také firmy z Tábora a okolí. „Když byla potřeba třeba desítky matrací, zavolali jsme firmě Ma-dona a hned je poslali,“ vypráví Tichá. Například výrobce jídla pro zvířata Propesko daroval konzervy pro kočky a pro psy, společnost Offia zase věnovala sto školních batohů a penálů pro děti z Ukrajiny, jež utekly před válkou.

Pomoc Ukrajině Tábor by se neobešla ani bez pomoci a spolupráce s tábořskou radnicí a sta-

rostou Štěpánem Pavlíkem. Město zaštitilo celou iniciativu a podpořilo ji i peněžitě, pomáhá také financovat kampaně na sociálních sítích o nabídce práce nebo ubytování pro běžence. Obě města, tedy Tábor a Ivano-Frankivsk, nyní úzce spolupracují a ukrajinská strana tak může lépe informovat o tom, jakou pomoc písemně potřebuje.

Díky solidaritě lidí, firem i města Tábor tak mohla iniciativa vypravit na Ukrajinu na deset kamionů s pomocí, vybavit tam polní nemocnici pro 400 vojáků nebo dodat bojujícím Ukrajincům několik džípů a potřebnou výstroj.

Sám Yurkiv ví, jak moc jsou podobné dary potřeba, protože má informace přímo od svých příbuzných: dva bratrance jeho manželky bojují proti ruské armádě na východě Ukrajiny. I pro ně tak Yurkiv sháněl vybavení, které na Ukrajině chybí. „Jsou to třeba termovize. Byla však doba, kdy jsme si volali, že potřebujeme pytle na mrtvé. Sháněli jsme naprosto všechno,“ doplňuje Tichá.

Ruská agrese na Ukrajině tento týden vstoupila do čtvrtého měsíce a Tichá vidí, že solidarita s napadenou zemí u Čechů postupně vyprchává. „Nebyl to ani jeden měsíc a už to nebylo jako předtím. Menší zájem jsme pocítili docela dost. Lidé už nepošílají tolik peněz jako dřív ani nevozi tolik hmotné pomoci,“ vypráví Tichá ve své kanceláři.

nebo nejsou chrániče na kolena. Ani takové běžné věci nejsou k sehnání,“ dodává Yurkiv s tím, že se porozhlíží hlavně v různých army shopech nebo v loveckých potřebách.

Objevilo se i několik případů, kdy je přes jejich facebookovou stránku oslovili přímo z Ukrajiny. Někdy se tak organizátoři pomoci dostávají do náročných situací. „Přišla nám zpráva od Ukrajince, kterého jsme neznali. A on nám psal o babičce, jejíž vnuček odesel do války. Jedinou věcí, kterou si ona přála, bylo, aby pro něj dostala helmu a vestu, protože on neměl žádné vybavení. A vy v tu chvíli víte, že ty peníze na to nemáte nebo že to není,“ vypráví Tichá.

Vrací se domů

Iniciativa Pomoc Ukrajině Tábor vyšla vstříc i běžencům z Ukrajiny, kteří dorazili na jih Čech. Na jejich webových stránkách mohou najít všechny potřebné informace: kde se ubytovat, kam jít k lékaři nebo k veterináři, kde hledat místo ve škole nebo školce či kde se učít česky. „Jsou tam i inzeráty místních firem, které poptávají nové zaměstnance.“

„Viděli jsme, že sem uprchlíci přicházejí a že bude problém s prací. Proto jsme oslovili tábořské firmy a hledali možnosti, jak nové přichodící lidi zaměstnat,“ říká Tichá. Podle ní si mnozí Ukrajinci už našli na Tábořsku práci. Vůbec nejčastěji ve výrobě nebo jako pomocníci síly v restauracích.

Pomáhají Ukrajině i běžencům Vasyľ Yurkiv (vlevo), Kateřina Tichá a Michal Tichý jsou hlavní organizátoři pomoci Ukrajině v jihočeském Táboře. Společně založili iniciativu Pomoc Ukrajině Tábor. Foto: HN - Simone Radačičová

Pomoc Ukrajině Tábor nyní hledá cesty, jak svůj projekt znovu oživit a připomenout lidem, že na Ukrajině se stále válčí a že je třeba ještě napnout síly.

Proto nyní hledá cesty, jak svůj projekt znovu oživit a připomenout lidem, že na Ukrajině se stále válčí a že je třeba ještě napnout síly. Zorganizovali proto několik akcí, jako například „Chutě Ukrajiny“, kde se prodávala ukrajinská jídla, nebo výstavu obrazů. Do budoucna pak chce Tichá spustit e-shop, kde nabídne například domácí perníčky, placky s motivem ukrajinské vlajky nebo obrazy od uprchlice z Ukrajiny Anny Kulbanské. „Každá koruna je pro nás dobrá. Hodně by nám pomohla pravidelná pomoc,“ říká k tomu Yurkiv. Tábořské iniciativě nyní chybí peníze hlavně na potraviny, léky a na nákup vozidel pro vojáky.

Některé zboží je navíc těžké na trhu sehnat. „Nejsou drony, nejsou termovize, dalekohledy

„Asi 25 až 30 procent uprchlíků, kteří sem přijdou, potřebuje pomoc. Zbytek se o sebe postará sám; je to, jako když přijedete někam do hotelu na dovolenou a ubytujete se. Nejdou žádat ani o příspěvky na úrad práce,“ vysvětluje s tím, že většina běženců tak žádnou pomoc nepotřebuje.

Tichá si také všimá, že mnozí Ukrajinci se už začínají vracet domů. Yurkiv k tomu dodává, že mezi ně patří i jeho neteř, která chce na Ukrajině studovat. S ní se vrátila i její maminka.

Yurkiv manželé Tiché jsou odhodlaní pomáhat dál, i když zájem dárců klesá. Nejde jen o to, dopravit na Ukrajinu potřebné věci, pomoc napadené zemi má podle Yurkiva i další rozměr. „Je to pro Ukrajince obrovská psychická podpora.“